

begynde. Forhandlingerne om dens Resultater, hvilke Forhandlinger, der foregaae rent mundtligt uden noget skriftligt Grundlag, kunne føres til Duplikten. Derefter optages Sagen til endelig Dom.

Efter det nu gjældende System gaaer Bevisførelsen ud i Et med selve Proceduren, saaledes at det er overladt til Partens egen Afgjørelse, om han vil føre sine Beviser, alene med den Begrænsning, som ligger dertil, at man efter Lovgivningen ikke har Ret til at faae Udsættelse paa et senere Tidspunkt til at foranstalte det, som Man har havt Tid til at iværksætte paa et tidligere. Et saadant System vilde nu neppe heller være aldeles uforeneligt med den i Udkastet foreslaaede Processform; men man troer derimod, at det er uforeneligt med det, som Man har erkjendt for et væsentligt Formaal for den nye Ret, nemlig Sagernes hurtige Fremme. Hvis det efter eller inden Forhandlingerne tillades Parterne uden anden Kontrol end den nuværende at faae Udsættelse til at føre Bevis for ethvert Punkt, som de angive at ansee for nødvendigt at bevise, vil den nye Ret være næsten lige saa stillet som den nuværende, naar det gjælder om at forhindre Sagernes Forhaling. En anden Ulempe, som følger med det gjældende System, men som ved det i Udkastet foreslaaede vil blive fjernet, er den, at en Part i Reglen ikke tør lade noget Punkt, som Modparten har benægtet, blive ubevist, da han ikke kan være vis paa, hvilken Indskyldelse paa Sagens Afgjørelse Retten vil tillægge samme.

Det i Udkastet fulgte System frembyder saaledes efter Ministeriets Formening væsentlige Fordele, og de Indvendinger, der ere fremsatte derimod, har Man ikke kunnet tillægge nogen afgjørende Vægt. At det skulde være uforeneligt med vor øvrige Rettsforfatning, kan Man aldeles ikke sjonne. Naar det fra nogle Sider, er anseet misligt, at Retten, forinden Sagen er moden til endelig Paadømmelse, skal affige saadanne Kjendelser, hvorved den endelige Afgjørelse præjudiceres, da er det formentlig herved overseet, at Sagen netop, forsaavidt som det behøves, er moden til Paakjendelse,

idet Forhandlingerne maae have udtømt Sagens hele faktiskke Indhold; saa at det ikke kan tillades Parterne at sige Mere derom. Af samme Grund maa ogsaa den Indvending falde, at Retten muligvis, efterat Bevisførelsen er tilende, kan komme til det Resultat, at det endog var den anden Part, der skulde have ført Beviset; thi noget Saadant er ikke muligt, uden at Retten har begaaet en Feil. Naar det fremdeles er bemærket, at Udkastet ikkun ydede ringe Bidrag til Gjennemførelsen af det nye System, idet det ikke har givet bestemte Regler for Affattelsen af Beviskjendelserne, da er dette vel saa; men Man har ikke antaget det hensigtsmæssigt eller engang gjørligt at give almindelige Regler for disses Affattelse, men har troet at kunne overlade det til Retten at træffe en Afgjørelse heraf efter de enkelte Tilfældes forskjellige Bestaaenhed. Og forsaavidt det endelig er bemærket, at det i alt Fald er urigtigt at indføre et saadant nyt System ved en enkelt Ret, maa man henvide til hvad der ovenfor (Side 31) er bemærket om denne Betragtningmaade i Almindelighed.

Den eneste væsentlige Indvending, som Ministeriet finder, der med Føie kan gjøres, og som Man ogsaa fra første Færd har været opmærksom paa, er den, at det er uundgaaelig Konsekvens af Systemet, at Beviskjendelsen særlig kan appelleres (§ 51), hvilket vilde kunne virke til Sagens Forhaling. Ulemperne herved har man imidlertid ikke antaget at være saastore, som de ved første Diekast kunde synes. Det maa nemlig erindres, at naar dette Punkt i Appellinstansen er afgjort, vil Sagen for den væsentligste Del være tilendebragt, saa at en senere Forhandling kun kan angaae det Spørgsmaal, om Bevis er tilveiebragt eller ikke. Dette Spørgsmaal vil nu sjældnere give Anledning til synderlig Tvivl, naar Man, som Udkastet gjør, fastholder den saakaldte lobbefremte eller faste Bevis teori (d. den Grundsatning, at Spørgsmaalet, om Bevis er tilveiebragt, afgjøres væsentlig efter faste Regler, ikke efter et subjektivt Skøn over samtlige Omstændigheder). Der vil altsaa sjelden være Anledning til Appel af den angaaende dette Punkt stedsfundne Afgjørelse, og, forsaavidt det kan be-